

بهره وری در باغات میوه سردسیری

بهزاد صادقی

شرکت تعاونی باغداران خراسان

به منظور افزایش اطلاعات فنی و کمک به امر سرمایه گذاری در این بخش وضعیت هزینه و درآمد و نهایتاً بهره وری یک باغ مکانیزه به مدت ۱۴ سال (۷۹-۶۵) مورد بررسی و امعان نظر قرار گرفته است. برای این منظور یک باغ ۷ ساله به مساحت ۲۷ هکتار در یک خاک سبک درجه سه واقع در ۴۰ کیلومتری غرب مشهد با کشت ارقام سیب رد و گلدن - گلابی درگزی (رقم انتخابی نگارنده در سال ۴۲) آلو شایرو - به - ارقام هلو و شلیل انتخاب گردید. آبیاری باغ هر ساله به مدت ۶ ماه (نیمه اردیبهشت الی نیمه آبان) و بدون آب یخ آب زمستانه از یک حلقه چاه با دبی چهل لیتر در ثانیه و بمقدار ۹ روز تأمین گردید. تغذیه درختان با مصرف کود گاوی هر دو سال در میان و مصرف کود شیمیایی ازت به مقدار ۲۵ گرم و پتاس و فسفر بمقدار ۱۲/۵ گرم خالص بازاء هر سال سن درخت در اسفند ماه صورت گرفت که $\frac{1}{3}$ ازت در خرداد ماه و کودهای فسفره فقط در دهسال اول مصرف شدند. باغ دارای سه نیروی کار دائم و برخوردار از مهندس ناظر باغبانی بوده است. هزینه جاری باغ هر ماهه در ۷ ماده خلاصه شده و نسبت هر یک به هزینه کل تعیین و همچنین درآمد حاصل از فروش میوه که با تخمین خبره و قیمت‌های روز انجام شده آخر هر سال در بیان منظور و بهره وری سرمایه جاری تعیین گردیده است.

از مقایسه میانگین هزینه‌های ۱۴ ساله باغ در مواد مختلف:

و همچنین مجموع محصول سال ۶۸ و ۷۸ که به علت سرمازدگی بهاره کاهش داشته با میانگین ۹ تن و محصول ۸ سال با میانگین ۲۲ تن و محصول ۴ سال با میانگین ۳۰ تن در هکتار برآورد گردیده است که درآمد حاصله از فروش آن هر ساله در بیان منظور و پس از کسر هزینه‌ها و تعیین درصد سود سرمایه جاری میانگین ۱۴ ساله آن ۱۲۱٪ بدست آمده است.

به طور خلاصه می‌توان گفت:

۱- اگرچه هزینه احداث و هزینه و درآمد ۷ ساله اول باغ در این تحقیق ممکن نگردیده اما رقم بسیار رضایت بخش ۱۲۱٪ سود که از بکار افتادن سالیانه سرمایه جاری تحت نظارت فنی بدست آمده و بیش از ۶ برابر سود سپرده ثابت درازمدت نزد بانکهاست در مقایسه با باغات سنتی مشابه و یا بسیاری از کارهای خدماتی و صنعتی خیلی بیشتر بوده و این امر یادآور اهمیت کاربرد دانش و نظارت فنی و خلاصه تخصص در امر باغبانی کشور است که معنی آن تقویت

عاجلانه نیروی کار متخصص سازمان ترویج در این بخش می‌باشد.

۲- بالا بودن هزینه سم که بعد از دستمزد بیشترین نسبت را در هزینه‌های جاری سالیانه باغ به دست داده است زنگ خطری برای بهداشت عمومی بوده و ضرورت سرمایه‌گذاری در امر کنترل بیولوژیک آفات را در باغبانی کشور به طور جدی و سخاوتمندانه مطرح می‌نماید.